

Ανακαλύπτοντας την Ιστορία του Νέου Ελληνικού Κράτους μέσα από Δραστηριότητες Δημιουργικής Γραφής

Σχολική Δραστηριότητα 2020-2021
Γυμνάσιο- Λ.Τ. Αγίου Ευστρατίου

Υπεύθυνες καθηγήτριες

- ❑ Γραμμένου Βασιλική ΠΕ02
- ❑ Χαραλαμπίδου Ελπίδα ΠΕ02

Μαθητές που συμμετείχαν

- ❑ Κουδουνά Μυρσίνη Α΄ Λυκείου
- ❑ Μπλέτσος Στυλιανός Α΄ Λυκείου
- ❑ Κροκιδάς Θανάσης Α΄ Λυκείου
- ❑ Κεραμίδης Στέλιος Γ΄ Γυμνασίου

Κύριο Θέμα της Δραστηριότητας:

- Οι μαθητές ανακαλύπτουν, μέσα από αναγνωστικές εμπειρίες, την ιστορία της ίδρυσης του νέου ελληνικού κράτους μέσω της ανάγνωσης και ακρόασης αποσπασμάτων από δύο ιστορικά μυθιστορήματα του συγγραφέα Άρη Σφακιανάκη: ***“Η Έξοδος”*** και ***“ Η σκιά του Κυβερνήτη”***.

Παιδαγωγικοί στόχοι του προγράμματος

- Να γνωρίσουν οι μαθητές τις ιστορικές συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιήθηκε η επανάσταση για την ανεξαρτητοποίηση του ελληνικού έθνους.
- Να συνδέσουν τις σύγχρονες ιστορικές συνθήκες με τις συνθήκες εκείνης της εποχής και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της φετινής επετείου από την επανάσταση του 1821.
- Να αναπτύξουν φιλιανγνωσία ιστορικών μυθιστορημάτων και να ενημερωθούν για τον ορισμό της δημιουργικής γραφής.
- Να ασκηθούν σε δραστηριότητες δημιουργικής γραφής και να δημιουργήσουν δικό τους πρωτότυπο λογοτεχνικό υλικό.

1ο Στάδιο υλοποίησης του προγράμματος

- Ενημέρωση των μαθητών για την εξέλιξη και τα στάδια υλοποίησης του σχολικού προγράμματος.
- Μελέτη φυλλαδίου με τη συνοπτική ιστορία του νεότερου και σύγχρονου ελληνικού κράτους.

2ο Στάδιο υλοποίησης του προγράμματος

- Γνωριμία με το ιστορικό μυθιστόρημα.
- Παρουσίαση του πρώτου ιστορικού μυθιστορήματος του Άρη Σφακιανάκη “Η Έξοδος” .
- Ακρόαση ηχογραφημένων αρχείων από τα πρώτα κεφάλαια του μυθιστορήματος.
- Περίληψη του μυθιστορήματος.

Περίληψη μυθιστορήματος “Η Έξοδος”

Ένας συγγραφέας ετοιμάζεται να γράψει το καινούργιο του ιστορικό μυθιστόρημα. Για να συγκεντρώσει το υλικό που χρειάζεται, σχεδιάζει να ταξιδέψει στο Μεσολόγγι, γιατί το μυθιστόρημά του θα έχει θέμα την έξοδο του Μεσολογγίου. Οι φίλοι του προσπαθούν να τον αποτρέψουν: "Είναι περίεργος τόπος, τι δουλειά έχεις εσύ εκεί;" επιμένουν να του λένε όλοι. Εκείνος τους αγνοεί κι ένα ωραίο πρωί ξεκινάει το ταξίδι του. Δυο μέρες αργότερα θα βρεθεί σ' ένα μέρος που ξεπερνάει τη φαντασία του. Κάνει ένα ταξίδι πίσω στο χρόνο και γίνεται τελικά ο ίδιος ήρωας στο βιβλίο που σκόπευε να γράψει.

3ο Στάδιο υλοποίησης του προγράμματος

- Παρουσίαση του δεύτερου ιστορικού μυθιστορήματος του Άρη Σφακιανάκη με τίτλο “Η σκιά του Κυβερνήτη” .
- Ανάγνωση των πρώτων κεφαλαίων του μυθιστορήματος.
- Περίληψη του μυθιστορήματος.

Περίληψη μυθιστορήματος “Η σκιά του Κυβερνήτη”

Τέλη του 1827. Η Ελληνική Επανάσταση έχει σχεδόν καταπνιγεί. Η χώρα αγωνίζεται ακόμα για την ανεξαρτησία της. Οι δύο εμφύλιοι, η πτώση του Μεσολογγίου, οι καταστροφές του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο έχουν οδηγήσει τους Έλληνες στην απόγνωση. Σε μια ύστατη προσπάθεια να σωθούν καλούν τον Καποδίστρια να κυβερνήσει την Ελλάδα. Οι Μεγάλες Δυνάμεις συμφωνούν. Οι ελπίδες αναπτερώνονται. Ο Καποδίστριας φτάνει στη χώρα και ρίχνεται αμέσως στη δουλειά. Στην αρχή γίνεται δεκτός με ανακούφιση και ενθουσιασμό. Ωστόσο, δεν αργεί να συναντήσει τα πρώτα εμπόδια. Οι κοτζαμπάσηδες αντιδρούν, οι οπλαρχηγοί δυσανασχετούν, η αντιπολίτευση μηχανορραφεί. Και ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδας εγκαταλείπεται σιγά σιγά απ' όλους. Ή σχεδόν απ' όλους. Πλάι του στέκει ως το τέλος ο σωματοφύλακάς του. Μέσα από τη δική του αφήγηση ζούμε τα πιο σημαντικά γεγονότα του τόπου αλλά και τις προσωπικές στιγμές του Καποδίστρια μέχρι τις 27 Σεπτεμβρίου του 1831 που πέφτει νεκρός από τους Μαυρομιχάληδες στην είσοδο μιας εκκλησίας του Ναυπλίου. Ο Ιωάννης Καποδίστριας είχε ένα όραμα για την Ελλάδα. Θα μείνει στην Ιστορία σαν μια ευκαιρία που χάθηκε.

4ο Στάδιο υλοποίησης του προγράμματος

- Οι μαθητές παρακολούθησαν παρουσίαση που έφτιαξαν οι υπεύθυνες εκπαιδευτικοί, ώστε να κατανοήσουν τι είναι η Δημιουργική γραφή.
- Στη συνέχεια, εξασκήθηκαν σε ασκήσεις δημιουργικής γραφής παράγοντας δικά τους πρωτότυπα λογοτεχνικά κείμενα και ποιήματα, με αφορμήσεις από το μυθιστόρημα “Η σκιά του Κυβερνήτη” ή με άλλη ελεύθερη θεματολογία.
- Κάθε φορά δινόταν ένα πλαίσιο στους μαθητές σε μορφή άσκησης ως πηγή έμπνευσης, αλλά η παραγωγή των δικών τους κειμένων γινόταν με τρόπο αρκετά ελεύθερο και αυθόρμητο, χωρίς περιορισμούς στη δημιουργική φαντασία τους.

Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής με αφορμή το μυθιστόρημα “Η σκιά του Κυβερνήτη”

1. Γράψτε μια σκηνή όπου ένας ξένος σταματά τον Καποδίστρια επιμένοντας ότι τον γνωρίζει, ενώ εκείνος δεν τον γνωρίζει καθόλου. Καταγράψτε το διάλογο και τις αντιδράσεις των συνομιλητών. Περιγράψτε πώς νιώθει ο Καποδίστριας μετά από αυτήν την συνάντηση.

Είχε νυχτώσει. Πλέον το μόνο φως που υπήρχε ήταν η λάμψη του φεγγαριού που αντανακλούσε στα τζάμια των σπιτιών. Έριξα μια φευγαλέα ματιά γύρω μου σκανάροντας την περιοχή. Ερημιά. Πόρτες και παραθυρόφυλλα κλειστά. Ήμουν μόνος σε ένα άδειο σοκάκι του Ναυπλίου περιμένοντας τον Ιωάννη. Είχα πληροφορηθεί πρόσφατα για μια δολοπλοκία εναντίον του και ήταν επείγον να τον προφυλάξω από το επερχόμενο κακό.

“Ιωάννη, επιτέλους έφτασες”, είπα χαμηλόφωνα έχοντας στην άκρη του μυαλού μου το ενδεχόμενο να μας ακούει κάποιος.

“Τι έγινε φίλε μου; Προς τι τόση βιασύνη; Θα πρέπει να έγινε κάτι σημαντικό. Παρακαλώ, πες μου”.

“Ναι πράγματι”. Δεν θα χρονοτριβούσα άλλο. “Λοιπόν, η αλήθεια είναι πως υποπτεύομαι ότι ο Μαυρομιχάλης και οι άντρες του ετοιμάζουν το σχέδιο δολοφονίας σου”.

“Τι μου λες, φίλε μου! Αυτό είναι πολύ σοβαρή κατηγορία, έχεις βάσιμες υποψίες για τα λόγια αυτά;”.

“Δυστυχώς όχι κυβερνήτα μου! Εκτός...” “Εκτός από τι;”.

“Να, τις προάλλες κρυφάκουσα το Μαυρομιχάλη να μιλάει μ’ έναν έμπορο. Εάν δεν με απατά η μνήμη μου, η συζήτηση έγινε για ένα πιστόλι και δύο εγχειρίδια. Θεώρησα ότι έπρεπε να το ξέρεις. Ειδικά μετά από τη διαφωνία σας”.

“Είσαι καλός φίλος, Κωνσταντή, αλλά δε φοβάμαι. Εάν ο θεός έχει αποφασίσει για την μοίρα μου, τότε θα είμαι έτοιμος να την αποδεχτώ”.

“Ιωάννη, σκέψου το! Μιλάμε για πιθανή δολοφονία”.

“Είμαι έτοιμος να φύγω, εάν πρέπει να γίνει έτσι. Εάν ο λαός αποφασίσει πως πρέπει να θανατωθώ, τότε θα πρέπει να ξέρει, επίσης, ότι αυτή θα είναι και η τελευταία μέρα για τη δημιουργία μιας ενωμένης Ελλάδας”.

Ο ουρανός είναι καταγάλανος. ο Καποδίστριας πηγαίνει βόλτα να χορτάσει τη μυρωδιά της θάλασσας σε συνδυασμό με τον καυτό ήλιο που τον χτυπά από πάνω. Ενώ προχωρά, σκέφτεται διάφορα πράγματα: την αγάπη του για τον τόπο του, τι άλλο θα μπορούσε να προσφέρει σ' αυτόν, αν θα κατάφερνε να συμφιλιωθεί με όλους αυτούς που τον καταδιώκουν; Σκέφτεται και άλλα προβλήματα και ψάχνει την επίλυση τους.

Ξαφνικά συναντάει δύο άντρες που του πιάνουν την κουβέντα. Στην αρχή συζητούν ήρεμα, μα στη συνέχεια οι τόνοι αρχίζουν να ανεβαίνουν και στο τέλος οι δύο άντρες βγάζουν κάτι από την τσέπη τους που μοιάζει με μαχαίρι. Ο Καποδίστριας κατατρομαγμένος κλείνει τα μάτια και προσεύχεται να μην του κάνουν κακό. Μόλις τελειώνει την προσευχή του, ανοίγει τα μάτια του και οι δύο άντρες έχουν εξαφανιστεί.

Ο Καποδίστριας αρχίζει να αναρωτιέται πού εξαφανίστηκαν αυτοί οι δύο άντρες. Όμως, προσπερνάει το γεγονός και συνεχίζει τη βόλτα του. Στο δρόμο του συναντά έναν άλλον άνδρα ψηλό, με μακριά μαλλιά πιασμένα κότσο και ένα λευκό σκισμένο σεντόνι γύρω του για ρούχο. Ο άνθρωπος αυτός τον πλησιάζει και του λέει: "Χαίρε, αγαπητέ μου!".

"Χαίρετε".

"Μήπως θα μπορούσατε να με βοηθήσετε;"

"Μα, φυσικά! Τι θα μπορούσα να κάνω για εσάς;"

"Είμαι, δυστυχώς, εδώ και τρία χρόνια τυφλός και χρειάζομαι μία βοήθεια. Πήγαινα εδώ πιο κάτω, αλλά κατά λάθος πάτησα μία τσουκνίδα και θα ήθελα να με γιατροπορέψετε."

"Μα, φυσικά! Είστε τυχερός που έχω στην τσέπη μου λίγο κονιάκ. Θα ρίξουμε λίγο πάνω στην πληγή, θα σας το δέσω με ένα κομμάτι από το πουκάμισό μου και θα είστε και πάλι καλά".

“Ω! Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Θα σας είμαι ευγνώμων!”.

Καθώς ο Καποδίστρια φρόντιζε σιγά-σιγά την πληγή του ηλικιωμένου τυφλού, εκείνος τον ρωτά:

“Ποιο είναι το όνομά σας;”

“Ιωάννης Καποδίστριας”.

“Χριστέ μου! Συγχωρέστε με. Δεν γνώριζα πως είστε εσείς κύριε κυβερνήτα!

“Μα, σας παρακαλώ, δεν παύω να είμαι άνθρωπος και γιατρός, βέβαια”.

“Με συγκινούν πολύ τα λόγια σας”.

“Αυτό θα έκανε ο καθένας, ακόμα και ένας κυβερνήτης”, είπε χαμογελώντας ο Καποδίστριας. Τότε είδε ξαφνικά τα πόδια του ηλικιωμένου να λάμπουν, το σεντόνι το κουρελιασμένο να μεταμορφώνεται σε μία αριστοκρατική ενδυμασία και στα μάτια του γέρου διέκρινε μία απόκοσμη λάμψη.

“Θεέ μου!” ,αποκρίθηκε ο Καποδίστριας, “Τι συμβαίνει;”.

“Τίποτα, Ιωάννη, παιδί μου. Απλώς πέρασες από μία δοκιμασία”.

“ Τι δοκιμασία;”.

“Εάν θα ζεις από ‘δω και πέρα στο σκοτάδι και στη φρίκη, δίχως να σε θυμάται κανείς ή αν θα γαληνέψεις και το όνομά σου δεν θα ξεχαστεί ποτέ”.

“Δεν καταλαβαίνω”.

“Πήγαινε στο προηγούμενο μέρος που λογομάχησες με τους δύο άνδρες, αλλά να θυμάσαι: ό,τι κι αν δεις, όλα είναι μία εικόνα. Πάμε και θα καταλάβεις”.

Ο Καποδίστριας πήγε μαζί του στο σημείο που λογομάχησε με τους δύο άνδρες και εκεί είδε τον εαυτό του σωριασμένο στο έδαφος, βουτηγμένα στο αίμα.

“Χριστέ μου! Τι γίνεται εδώ;”.

“Όπως σου είπα, είναι μονάχα μία εικόνα. Δεν θα πεθάνεις ποτέ, διότι η παρουσία σου θα μένει αιώνια στα μυαλά των ανθρώπων και στα βιβλία της ιστορίας της Ελλάδας”.

“Δηλαδή, θέλετε να πείτε ότι...”.

“Ναι, ακριβώς”.

“Όμως, είμαι πολύ δυστυχισμένος που δεν κατάφερα να δείξω στους ανθρώπους ότι το μόνο που ήθελα ήταν το καλό του τόπου αυτού”.

“Μην το κάνεις αυτό στον εαυτό σου, θα καταλάβεις με τον καιρό πως οι πραγματικά νεκροί είναι εκείνοι που σου στερήσαν τη ζωή. Εσένα θα σε γνωρίζουν για εκατοντάδες χρόνια και θα σε μνημονεύουν όλοι. Θα είσαι παράδειγμα για πολλούς”.

Και με ένα φύσημα ξαφνικά, σαν μία σκόνη, εξαφανίστηκαν όλα στον αέρα.

Ο Ιωάννης Καποδίστριας είναι νεκρός.

2η Δραστηριότητα με αφορμή το μυθιστόρημα

2. Γράψε ένα ποίημα όπου κάθε στίχος αφορά ένα πρόσωπο που ήξερες, αλλά δεν ξέρεις πλέον, έχει πάψει να είναι μέρος της ζωής σου. Μπορεί να είναι απλώς ένας κατάλογος αναμνήσεων.

Στην μνήμη ξαναγύρισε
πριν χρόνια εκείνη η μέρα.

Σε καναπέ καθόμασταν
και αγκαλιά με είχες.

Από μωρό μεγάλωσα,
κοπέλα δεν με είδες.

Μπορεί απ'τη ζωή να εχάθηκες,
μα στην καρδιά μου θα 'σαι.

Πάντα σε σκεφτόμουνα
ποτέ δε θα ξεχάσω
τα μάτια αυτά τα δυο
που τόσο αγαπώ.

Για τον Νίκο μου

Κουδουνά Μυρσίνη

Καθόμουν στο μπαλκόνι κι έβλεπα τον ουρανό.
Συζητούσα με τον Μέγα
Αχ! Θεέ μου θα στα πω.

Μαζί διαβάζουμε, μαζί κάνουμε ένα σωρό,
τη ζωή δεν τη φαντάζομαι χωρίς αυτήν που αγαπώ.

Με κοιτάζει μες στα μάτια, σαν να λέει πες μου το
και της λέω το συμβάν και μου λέει θα τα βρω.

Το βραδάκι συζητάμε και λέμε πράγματα ένα σωρό
κι όταν κάθομαι μοναχός εκείνη έρχεται, είναι εδώ.

Η απουσία της με θλίβει, θέλω να την ξαναδώ
γι' αυτό βάζω ενεστώτα στο ποίημα μου αυτό.

Κατά βάθος εγώ ξέρω πως εκείνη είναι εδώ
κι ας μην την βλέπω με τα μάτια
ξέρω, δε θα με αφήσει μοναχό.

3η Δραστηριότητα με αφορμή το μυθιστόρημα

3. Κοιτάξτε για λίγα λεπτά τον πίνακα που απεικονίζει τη δολοφονία του Καποδίστρια. Στη συνέχεια γράψτε ένα κείμενο απαντώντας νοερά στις παρακάτω ερωτήσεις:

Ποια ήταν η πρώτη λεπτομέρεια που πρόσεξες, τι ώρα μέσα στη μέρα ή νύχτα διαδραματίζεται αυτό που βλέπεις; Ποια είναι η κύρια απόχρωση του πίνακα και τι σε κάνει να σκέφτεσαι; Τι “ακούς” στην εικόνα; Τι συμβαίνει στην εικόνα; Υπάρχει κάποια λεπτομέρεια που δεν πρόσεξες από την αρχή; Βάλε με κάποιον τρόπο τον εαυτό σου μέσα στον πίνακα.

Πρώτη λεπτομέρεια: ο άνθρωπος στα δεξιά, πυροβολεί με το πιστόλι του τους άντρες που βρίσκονται μπροστά απ'το παράθυρο.

Με βάση τα χρώματα του πίνακα η ώρα υπολογίζεται κατά τις 10 με 11 το πρωί, ο ουρανός είναι γαλάζιος και ο ήλιος δεν είναι τόσο λαμπερός όσο θα ήταν το μεσημέρι.

Στον πίνακα κυριαρχούν τα σκούρα χρώματα, καθώς οι γωνίες της εκκλησίας έχουν μια σχεδόν μαύρη απόχρωση.

Ελάχιστο φως πέφτει μόνο πάνω στον Καποδίστρια, κάτι το οποίο με κάνει να σκέφτομαι πως εκείνες οι ακτίνες του ηλίου θα ήταν το τελευταίο πράγμα που είδε πριν κλείσει τα μάτια του για τελευταία φορά.

Μπορώ να ακούσω τον πυροβολισμό, τις φωνές των ανθρώπων που έγιναν μάρτυρες στο συμβάν.

Κουδουνά Μυρσίνη

Σήμερα μας ανακοίνωσε η διευθύντρια μας πως θα πάμε εκδρομή σε ένα μουσείο αφιερωμένο στην Επανάσταση του 1821. Όταν φτάσαμε ένας εργαζόμενος του μουσείου άρχισε να μας ξεναγεί στους διαδρόμους. Οι τοίχοι του μουσείου ήταν ντυμένοι με πίνακες. Ενώ, λοιπόν, προχωρούσαμε, ξαφνικά παρατήρησα ένα μεγάλο πίνακα. Η κορνίζα του ήταν χρυσή, γεγονός που δήλωνε όλη τη μεγαλοπρέπεια του περιεχομένου του πίνακα. Στάθηκα μπροστά του περιμένοντας ανυπόμονα να ακούσω αυτά που είχε να μου διηγηθεί ο πίνακας. Αυτός ο πίνακας απεικόνιζε το τέλος του Καποδίστρια και το θρήνο που προκάλεσε.

Το πρώτο πράγμα που παρατήρησα σε αυτό το έργο τέχνης ήταν ο σωριασμένος και χλωμός άνδρας στο κέντρο του πίνακα, ο οποίος προσπαθούσε μάταια να πάρει την τελευταία του ανάσα. Ήταν κομψά και μεγαλοπρεπώς ντυμένος. Το καπέλο του ήταν πεσμένο στο πάτωμα δηλώνοντας την απότομη πτώση του θύματος. Αυτός ο άνδρας ήταν σίγουρα ο Καποδίστριας.

Ενώ απεικονίζεται το συμβάν το μεσημέρι, που ο ήλιος φωτίζει με τις ακτίνες του τα πάντα, στον πίνακα το χρώμα που επικρατεί είναι το μαύρο. Λες και ο καλλιτέχνης θρηνούσε για το συμβάν που απεικόνιζε και ήθελε με την επιλογή του αυτή να παρακινήσει το θεατή να θρηνήσει μαζί του.

Παρόλο που το μόνο που είχα μπροστά μου ήταν μία εικόνα, στα αυτιά μου αντηχούσαν ουρλιαχτά, μπορούσα να ακούσω ακόμη και τα δάκρυα που κυλούσαν από το μάγουλο αυτού του μαυροφορεμένου άντρα στο πάτωμα.

Ενώ, λοιπόν, παρατηρούσα τον πίνακα, ξαφνικά διέκρινα δυο φιγούρες πίσω από τις σκιές να συζητούν. Ακόμη κι εγώ μπορούσα να ακούσω τους ψιθύρους. Ίσως να ήταν αυτοί που προξένησαν το κακό. Θα παρατηρούσα πολλά ακόμα, αν δεν με τραβούσε η διευθύντρια μου, ώστε να δω και υπόλοιπο μουσείο.

Δραστηριότητες δημιουργικής γραφής με ελεύθερο θέμα

1. Θα επιχειρήσετε μέσα σε 15 λεπτά να περιγράψετε την εξωτερική σας εμφάνιση ξεκάθαρα και με ακρίβεια, όπως θα την αντιλαμβανόταν ένας παρατηρητικός έφηβος που θα συναντούσατε σ' έναν κλειστό χώρο (π.χ. Ένα ασανσέρ, ένα λεωφορείο, μία αίθουσα αναμονής). Γράψτε σε γ' ενικό πρόσωπο απαντώντας στις εξής ερωτήσεις:
 - Ποια είναι τα ωραιότερα εξωτερικά χαρακτηριστικά σας και ποιες οι εμφανείς ατέλειες, κατά τη γνώμη σας;
 - Υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά σας που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πηγή έμπνευσης για μια ενδιαφέρουσα ιστορία; (π.χ. μια δυσμορφη μύτη, μία ουλή)

Πάλι σαν τις σαρδέλες μέσα στο λεωφορείο. Έπρεπε να είχα ζητήσει αυτοκίνητο τελικά. Ξαφνικά άνοιξαν οι πόρτες και μπήκε γι' άλλη μια φορά μια γενναιόδωρη ποσότητα ανθρώπων. Όταν έκλειναν, ακούστηκε μια γυναικεία φωνή που έκανε τον οδηγό να παγώσει. “Περίμενε”, είπε, και μπήκε βιαστικά μέσα.

Ήταν νεαρή, περίπου στην ηλικία μου. Δεν ήταν πολύ ψηλή, με το ζόρι έφτανε το 1,60 και ήταν σχεδόν αδύνατη, όμως παράλληλα είχε και τα πιασίματά της. Τα μαλλιά της καστανόξανθα, με τις ανταύγειες να φαίνονται χρυσές στο φως της μέρας, έπεφταν στο ύψος του στήθους της.

Με πλησίασε και ζήτησε να κάτσει δίπλα μου. Όταν δέχτηκα, ένα χαμόγελο χαράχτηκε στα χείλη της. Τα δόντια της είχαν κενό στο κέντρο, όμως ήταν ακόμα το ίδιο όμορφη. Όταν βολεύτηκε περισσότερο στη θέση της μου έδωσε την ευκαιρία να την περιεργαστώ ακόμη περισσότερο. Γύρισε προς το παράθυρο και τα μικρά, καστανά, αμυγδαλωτά της μάτια φωτίστηκαν. Τα μάγουλα της ήταν ροδοκόκκινα και αμέσως σκέφτηκα ότι ήταν το φυσικό της, εφόσον δεν φαινόταν καθόλου βαμμένα. Μετά από λίγο έφτασε στη στάση της και αποβιβάστηκε από το λεωφορείο. Πιθανόν να μην την ξανάβλεπα και δεν ήξερα πώς θα νιώσω γι' αυτό. Τη συμπάθησα τη μικρή...

Κουδουνά Μυρσίνη

Έχει πάει 7:30 η ώρα. Έπρεπε να φύγω άμεσα, γιατί θα έχανα το τρένο. Όταν έφτασα, έκατσα στην πίσω θέση δίπλα στο παράθυρο. Απέναντί μου καθόταν ένα παλικάράκι. Δεν ήταν αρκετά ψηλό, μα ούτε και κοντό, ήταν γεροδεμένο, αν και λίγο φουσκωτό. Ίσως γι' αυτό να φαινόταν τόσο γιγάντιο, εξαιτίας των παραπανίσιων κιλών του. Είχε μία νεανική ενδυμασία, φορούσε ένα κοντομάνικο, μονόχρωμο, κόκκινο μπλουζάκι και ένα τζιν μαυρο παντελόνι. Από το σκισμένο τζιν του κρέμονταν χρυσές και ασημένιες αλυσίδες. Πρέπει να ήταν λάτρης των κοσμημάτων, διότι τα χέρια του ήταν γεμάτα αλυσίδες και δαχτυλίδια και στο λαιμό του είχε μία ιδιαίτερη μαύρη αλυσίδα. Στο πρόσωπο του διέκρινα κάτι αθώο και ευγενικό, μα με παραξένεψε η ουλή κάτω από τα χείλη του, σαν μια μαχαιριά. Κάτι που με θάμπωσε επάνω του ήταν το βλέμμα του, ήταν γεμάτο γαλήνη και αυτοπεποίθηση, κάτι που δεν το συναντάμε πια σε εφήβους. Επιτέλους φτάσαμε, πάω να δω το γιο μου μετά από δύο ολόκληρα χρόνια.

Μπλέτσος Στέλιος

2η Δραστηριότητα Δημιουργικής Γραφής

2. Παρατηρήστε αγνώστους σ' εσάς ανθρώπους που κινούνται σε δημόσια μέρη. Καταγράψτε πράγματα στην εμφάνιση και τη συμπεριφορά τους που θεωρείτε ενδιαφέροντα. Διαλέξτε έναν και αναπτύξτε τον σαν μυθιστορηματικό χαρακτήρα.

- Φτιάξε μια λίστα από 3 αντικείμενα που θα μπορούσε να έχει στην τσάντα του ή στις τσέπες του. Γράψε μερικές γραμμές για αυτά τα αντικείμενα περιγράφοντας τη σημαντικότητά τους.
- Γράψε σε α' πρόσωπο στη φωνή του χαρακτήρα σου.

Είμαι εδώ και μισή ώρα σε ένα παγκάκι στο δήμο και περιμένω να έρθει ο Βασίλης. Έχω απλώσει τα πράγματά μου παντού με σκοπό να αποτρέψω οποιονδήποτε από το να καθίσει δίπλα μου. Δεν έχω διάθεση σήμερα. Βλέπω ανθρώπους να πηγαινοέρχονται μπροστά από τα μάτια μου και με έχει πιάσει ναυτία. Ο καθένας με το δικό του ρυθμό, το δικό του ιδιαίτερο περπάτημα. Μερικοί μιλούν στο τηλέφωνο, μερικοί τρέχουν να προλάβουν κάτι, ο καθένας πασχίζει να τα βγάλει πέρα στους απαιτητικούς ρυθμούς της πόλης.

Έτσι όπως έπινα την μπύρα μου, πέρασε από μπροστά μου μια κοπέλα. Ήταν η ίδια κοπέλα που είχα δει πριν από λίγο καιρό στο λεωφορείο. Σήμερα ήταν διαφορετική, φορούσε ένα γαλάζιο φόρεμα, που σταματούσε λίγο πιο πάνω από το γόνατο, με λευκά μικρά λουλούδια. Είχε πιάσει τα μαλλιά της ψηλά σε έναν ατημέλητο κότσο. Την φώναξα για να σταματήσει και όπως γύρισε να με κοιτάξει σκόνταψε με αποτέλεσμα να πέσει κάτω. Η τσάντα της αποχωρίστηκε από τα χέρια της και το εσωτερικό της σκορπίστηκε στο δρόμο.

“Χίλια συγγνώμη! Άσε με να σε βοηθήσω”, είπα, προσπαθώντας να μαζέψω όσα περισσότερα πράγματα μπορούσα. Είχε μαζί της τα κλειδιά της, τα οποία ήταν πολυάριθμα και είχε αποφασίσει να τα στολίσει με ένα διακριτικό μπρελόκ. Ήταν ενωμένα με μια κόκκινη κορδέλα πάνω στην οποία ήταν κεντημένο με χρυσή κλωστή το όνομά “Ζωή”.

“Μάλλον έτσι την λένε”, σκέφτηκα.

Μάζεψα μερικά χαρτιά που κουβαλούσε και το βλέμμα μου σταμάτησε σ' ένα φάκελο. Τον κράτησα στα χέρια μου για λίγα δευτερόλεπτα και τον έχωσα αμέσως στην τσάντα της. Ήταν από ένα λεπτό μπεζ χαρτί και είχε μια λιλά σφραγίδα στο κέντρο, από εκείνες τις παλιές που είναι φτιαγμένες από κερί. Ήταν αρκετά προσεγγμένος, μπορώ να πω.

Τέλος, από κάτω σήκωσα ένα βιβλίο. Χωρίς να με δει άνοιξα την πρώτη σελίδα και διάβασα την αφιέρωση: "Στην αγαπημένη μου κόρη...".

Η μητέρα της ήταν συγγραφέας; Θα μπορούσε, ίσως, να είναι κάποιο δώρο.

Υποθέτω πως δε θα μάθω ποτέ...

Κουδουνά Μυρσίνη

Χτυπάει το ξυπνητήρι. Αχ! Τι υπέροχη μέρα που ξημέρωσε. Όλα μου φαίνονται τόσο όμορφα. Ώρα να φτιάξω το πρωινό μου. Θα χρειαστώ λίγο αλεύρι, λίγο γάλα και αυγά. Θα είναι οι καλύτερες κρέπες του αιώνα. Θα κρατήσω και τρεις για τα κορίτσια μου.

Ουφ! έσκασα, πρέπει να ντυθώ πια. Νομίζω θα κάνω θραύση την πρώτη μέρα στη δουλειά. Θα φορέσω αυτό το υπέροχο τζιν παντελόνι που θα το συνδυάσω με αυτό το κόκκινο πουκάμισο και το μαύρο, αγαπημένο μου σακάκι. Από πάνω θα βάλω μία μαύρη γραβάτα με μαύρες ρίγες. Όλα πάνε κατ' ευχήν, η διάθεσή μου είναι υπέροχη.

Παρεμπιπτόντως, θα πάρω μαζί και το γούρι μου, αυτή την παιδική κάρτα με την οποία κέρδιζα τον πατέρα μου σε κάθε παιχνίδι μέχρι να πεθάνει. Νιώθω πως αυτή είναι που θα με βοηθήσει να ξανακερδίσω σε ένα ακόμη παιχνίδι, αυτό που λέγεται δουλειά. Θα πάρω το πορτοφόλι μου, το κινητό μου και τα γυαλιά μου. Είμαι έτοιμος! Ώρα να πηγαίνω.

Αχ! Τι υπέροχη μυρωδιά που βγάζουν αυτά τα πανέμορφα λουλούδια. Στο γυρισμό θα κόψω δύο για να τα δώσω στις δύο μοναδικές μου αγάπες. Ο ουρανός σήμερα είναι καταγάλανος και... Ααααα! Που να πάρει η ευχή! Έπεσα και σκίστηκε το παντελόνι μου! Τι θα κάνω τώρα;

Κι έτσι ξαφνικά άλλαξε η διάθεσή μου! Από 'κει που ήταν όλα τόσο υπέροχα, ξαφνικά έγιναν όλα μαύρα και άσχημα! Η μόνη μου ελπίδα ήταν η Μαρία, η γυναίκα μου. “Ελα, ζωή μου, προέκυψε πρόβλημα. Πήγαινε γρήγορα με το αμάξι και φέρε μου το κόκκινο μου παντελόνι που βρίσκεται στο δεύτερο συρτάρι στην ντουλάπα, γιατί αυτό που φοράω σκίστηκε”.

Για να μην σας τα πολυλογώ, η Μαρία τα κατάφερε γι' άλλη μία φορά και με βοήθησε να ξαναδώ τον κόσμο πανέμορφο, όπως έκανε πάντα.

Αλλά τότε ήταν η στιγμή που κατάλαβα πως ίσως ο κόσμος να μην ήταν τόσο πανέμορφος όσο πίστευα, αλλά γινόταν επειδή υπήρχε εκείνη σ' αυτόν. “Να έχεις μία ωραία μέρα ,πρέπει να φύγω για τη δουλειά”.

Μπλέτσος Στέλιος

3η Δραστηριότητα Δημιουργικής Γραφής

3. Φανταστείτε πως ο ήρωάς της προηγούμενης ιστορίας φτάνει στο σπίτι του.

- Φτιάξε μια λίστα με απόψεις/πλευρές του σπιτιού του.
- Επιχείρησε να συνδέσεις τα αντικείμενα της προηγούμενης άσκησης με το χώρο του σπιτιού του ήρωα και να περιγράψεις μια δράση. Στη συνέχεια προσπάθησε να την αιτιολογήσεις.

Μετά από μια κουραστική μέρα επιτέλους γύρισα σπίτι. Έσυρα την βαριά πόρτα και πέταξα ό,τι κρατούσα στη γωνία που σχημάτιζε ο τοίχος. Αμέσως μετά έπεσα φαρδιά πλατιά στον τριθέσιο καναπέ που έβλεπε στο μπαλκόνι. Δεν ήταν πολύ άνετος. Ήταν σκληρός και τα χοντρά του μαξιλάρια μ' έδιωχναν, λες και ήμουν ανεπιθύμητη. Δε θα βρω ποτέ δουλειά, αναφώνησα και μου ξέφυγε ένας αναστεναγμός. Αφού περιεργάστηκα το χώρο γύρω μου, σηκώθηκα και κατευθύνθηκα προς την τσάντα μου. Πήρα τον φάκελο και τον τοποθέτησα στο μεσαίο ράφι της βιβλιοθήκης. Κάτι μου λέει πως θα σαπίσει εκεί πάνω. Δεν τους επηρεάζουν πλέον οι συστατικές επιστολές, τους αφήνουν αδιάφορους. Έτσι κι αλλιώς σήμερα όλοι έχουν.

Η βιβλιοθήκη ήταν ξύλινη στο χρώμα του σκούρου καφέ. Ήταν χτισμένη μέσα στον τοίχο του σαλονιού, ακριβώς δίπλα από τον αφιλόξενο καναπέ μου, ενώ λίγο πιο πέρα υπήρχε ένα φωτιστικό δαπέδου σε σχήμα κρίνου. Το φως αχνό, αδύναμο θα έλεγε κανείς, έπεφτε πάνω στις χοντρές μαξιλάρες του καναπέ, δίνοντας τους μια πιο φωτεινή απόχρωση. Τράβηξα τα κλειδιά από την πόρτα και σχεδόν τα πέταξα μέσα σε ένα τασάκι το οποίο βρισκόταν πάνω στο τραπεζάκι δίπλα από την είσοδο. Πλέον το κάνω μηχανικά. Η θέση τους είναι μέσα σε αυτό το διακοσμητικό τασάκι. Δώρο της μητέρας μου, αυτό και το βιβλίο. Θεωρεί πως έτσι, με άψυχα αντικείμενα, μπορεί να αναπληρώσει την αγάπη που ποτέ δεν ήταν ικανή να μου προσφέρει η ίδια...

Κουδουνά Μυρσίνη

Έφτασε σπίτι. Παρ' όλη την κούραση που είχε περάσει ανυπομονούσε να δει τις γυναίκες της ζωής του. Είχε βάλει διακριτικά τα δύο μπουκέτα από λουλούδια μέσα στο σακάκι του για να τα δώσει στις δύο γυναίκες του. Όταν τις είδε έλαμψε, τους έδωσε τα λουλούδια και τότε έλαμψαν κι εκείνες. Η Μαρία, όμως, σα να μην ήταν ευχαριστημένη, σα να περίμενε κάτι τόση ώρα που δεν το είχε ακούσει. Τότε, με συγκίνηση στα μάτια, της ανακοίνωσε τη λαμπρή επιτυχία του στη δουλειά. Εκείνη τον αγκάλιασε και του ευχήθηκε να πάνε όλα καλά.

Ήρθε η ώρα ν' αράξουν. Κρέμασε τα κλειδιά του σε μία πρόκα που εξείχε από ένα χαλασμένο ντουλάπι της κουζίνας, άλλαξε, δίπλωσε τα ρούχα του -όχι φυσικά από πνεύμα νοικοκυροσύνης, αλλά ποιος την ακούει μετά τη Μαρία. Τέλος, έκατσε μπροστά στο κομοδίνο του έχοντας εκείνη την τυχερή κάρτα στο στόμα του κι άρχισαν να περνάνε υπέροχες σκέψεις και αναμνήσεις από το μυαλό του, όπως τότε που έπαιζε στο υπνοδωμάτιο του με τον πατέρα του.

Τότε το υπνοδωμάτιο του Αλέξανδρου ήταν υπνοδωμάτιο του πατέρα του. Εκεί κάποτε ο μπαμπάς του του έδωσε μία τράπουλα και του ψιθύρισε στ' αυτί: "Αυτό θα είναι το παιχνίδι μας". Την τράπουλα την ακουμπούσε πάντα στο κομοδίνο του για να είναι σίγουρος ότι δε θα χαθεί. Βλέπετε του άρεσε πολύ αυτό το παιχνίδι του μπαμπά του. Ένα βράδυ, λοιπόν, γύρισε από τη δουλειά και ξάπλωσε να ξεκουραστεί. Τότε ήταν που έγινε το δυστύχημα. Όλα πήραν φωτιά, δεν σώθηκε τίποτα.

Όταν το έμαθε ο μικρός, έχασε κάθε ελπίδα, μέχρι που έβαλε τα χέρια του στις τσέπες και ανακάλυψε μία κάρτα που είχε ξεχαστεί από την τράπουλα. Τότε είναι που ξαναβρήκε την ελπίδα και κατάλαβε πως όσο θα είχε αυτήν την κάρτα θα είχε και τον πατέρα του. Όχι πως η κάρτα είχε καμία υπερδύναμη, απλώς με ένα μαγικό τρόπο έδινε ελπίδα στον κάτοχό της. Έτσι, λοιπόν, έβαλε και πάλι την κάρτα στο κομοδίνο του πατέρα του.

Ναι, όπως το ακούσατε, το δωμάτιο μπορεί να ήταν πλέον δικό του, μα τα κομοδίνα ήταν λίγο παράταιρα. Ο πρωταγωνιστής μας πίστευε πως όλα πρέπει να έχουν τη θέση τους και η θέση αυτής της κάρτας ήταν στο κομοδίνο του πατέρα του, όπως ήταν πάντα άλλωστε!

Μπλέτσος Στέλιος

4η Δραστηριότητα Δημιουργικής Γραφής

4. Γράψε μια συνομιλία που άκουσες (ή διακριτικά κρυφάκουσες) στο λεωφορείο, στο δρόμο, στην καφετέρια, οπουδήποτε.

- Ποιοι μιλάνε;
- Ποια είναι η ηλικία τους;
- Τι σχέση φαίνεται να έχουν;
- Ποιο είναι το θέμα της συζήτησης;
- Υπάρχει σύγκρουση μεταξύ τους;

Καθόμουν μόνη μου στο κρύο αυτό δωμάτιο διαβάζοντας ένα βιβλίο, όταν μια πρότασή του ανέσυρε αναμνήσεις που πίστευα ότι είχα θάψει για πάντα στο μυαλό μου. Όμως όλα επανήλθαν. Η μνήμη, ο πόνος, όλα...

Θυμήθηκα τη μητέρα μου, όταν είχα πάει να την επισκεφτώ πριν από δύο χρόνια στο πατρικό μου στη Σύρο, όταν μια συζήτηση μ' έκανε να πέσω από τα σύννεφα.

“Όχι δεν θα της το πω, μην επιμένεις, Χρήστο!”, φώναζε η μητέρα μου που βρισκόταν στο επάνω υπνοδωμάτιο, τόσο δυνατά που η φωνή της ακουγόταν μέχρι το καθιστικό.

“Πρέπει να μιλάει στο κινητό με τον πατέρα μου”, σκέφτηκα.

“Δεν έχεις λόγο σ' αυτό το θέμα! Ποτέ δεν ήσουν εδώ για εκείνη. Μόνο τα λεφτά σου ήξερες να στέλνεις”. Νόμιζα ότι είχαμε συμφωνήσει κάτι. Δε θα τολμήσεις να πετάξεις 17 χρόνια από τις ζωές μας για έναν εγωισμό”. Σχεδόν φώναζε.

Μόλις είχα φτάσει και είχα ανοίξει με τα δικά μου κλειδιά. Φαίνεται πως δεν είχε καταλάβει ότι πλέον ήμασταν στον ίδιο χώρο.

“Είναι δικό μου παιδί, Χρήστο! Δεν αποφασίζεις εσύ για εκείνη, το κατάλαβες; Δεν είναι ακόμα έτοιμη, αν το μάθει θα μας μισήσει, δεν καταλαβαίνεις; Δεν μπορώ να της το κάνω αυτό. Πώς θα πω σε ένα παιδί που μεγάλωνα 17 χρόνια ότι δεν είναι δικό μου; Ότι όλη της η ζωή είναι ένα καλοφτιαγμένο ψέμα;”.

Εκεί ήταν που κατάλαβα... Όλα τα χαμένα κομμάτια του παζλ ενώθηκαν. Όλα αυτά τα κομμάτια που υπήρχαν πάντα και απλά δεν ήθελα να δω. Η ζωή μου θα άλλαζε. Τίποτα δεν θα ήταν πια το ίδιο. Μπήκα με φόρα μέσα στο δωμάτιο κάνοντας την πόρτα να χτυπήσει απότομα στον τοίχο πίσω της. Η έκφραση που ζωγραφίστηκε στο πρόσωπό της επιβεβαίωσε όλα αυτά που αγνοούσα επί χρόνια.

Τι βροχερή μέρα! Γιατί αυτός ο χαμός; Το έμαθε κι ο Θεός και με παρηγορεί. Μετά από αυτό, όλα φαίνονται μουντά και μαύρα. Κόσμος δεν τριγυρνά, η βροχή όλο και δυναμώνει, και το κυριότερο, δεν είναι πια εδώ το ταίρι μου. Είμαι τόσο βλάκας! Έπρεπε να συγκρατήσω το θυμό μου.

Ωχ! Τι ακούγεται από απέναντι; Είναι ένα αντρόγυνο που τσακώνεται.

“Εσύ φταις! Δε με ήθελες ποτέ πραγματικά! Γι’ αυτό όλα αυτά τα ψέματα”.

“Γι’ αυτό δεν σου είπα την αλήθεια ακόμα, ήξερα πως θα αντιδράσεις έτσι”.

“Ίσως, μα αυτή είμαι, δεν μπορώ ν’ αλλάξω. Νόμιζα πως γι’ αυτό μ’ αγαπούσες, για το χαμόγελό μου, τα νεύρα μου, την προσωπικότητά μου, ακόμα και τις φωνές μου, όπως σ’ αγαπάω κι εγώ άλλωστε”.

“Μόνο που εγώ ούτε νεύρα έχω, ούτε φωνάζω”.

“Έχεις δίκιο. Άρα μου λες πως μόνο εγώ σ’ αγαπώ”.

Φίλε, πρόσεχε τι θα πεις. Αυτή είναι ερώτηση παγίδα. Φέρσου έξυπνα.

“Στάσου, δεν εννοούσα...”

“Άστο, άλλη απάντηση ήθελα ν’ ακούσω. Ας μην ακούσω κάτι που θα με στεναχωρήσει και θα με πληγώσει”.

Εκεί σταμάτησα πια να ακούω. Δυστυχώς τη συνέχεια τη γνώριζα από πρώτο χέρι. Γιατί δεν της το είπα; Ήταν τόσο απλό. “Σε αγαπώ, σε αγαπώ”. Δεν είναι δύσκολο. “Σε αγαπώ”. Γιατί, γιατί, γιατί δεν το είπα; Δε θα ξαναέχω ποτέ αυτήν την ευκαιρία.

Πέρασαν σαράντα ολόκληρα χρόνια και δεν κατάφερα να της το πω. Ξέρω τώρα εσείς, η νεολαία, γελάτε. Εβδομήντα χρόνων παππούς διψάει γι' αυτό το συναίσθημα που λέγεται έρωτας. Μάλιστα, το παραδέχομαι. Πρέπει να ξέρετε, παιδιά μου, πως δεν υπάρχει μονάχα η ευχαρίστηση της σάρκας, μα κι ο έρωτας που χορταίνει από ένα απλό χάιδεμα στο μάγουλο. Μα τώρα είναι νεκρή. Σαν σήμερα, πριν από πέντε χρόνια, πέθανε. Δεν αντέχω άλλο, θα πάω να δω πώς κατέληξε ο καβγάς του ζευγαριού απέναντι.

“Σε αγαπώ”.

“Εγώ να δεις πόσο”.

Ουφ! Ανακούφιση. Τα βρήκαν τα παιδιά. Για να βάλω τα γυαλιά μου να δω τα πρόσωπά τους. Δεν το πιστεύω! Είμαι εγώ με την Αφροδίτη μου, πριν από σαράντα χρόνια! Επιτέλους, αυτό ήταν το τέλος της ιστορίας που θα ήθελα να έχω. Τώρα μπορώ να γαληνέψω.

Κι έτσι η ιστορία του πρωταγωνιστή μας τελειώνει με την εκπλήρωση της ευχής του και το θάνατο του. Μη διστάζετε, πείτε της “σε αγαπώ”.

Κάποιοι λένε: “μια εικόνα χίλιες λέξεις”, μα για τη λέξη “σ'αγαπώ” συμβαίνει το αντίστροφο: “μια λέξη χίλιες εικόνες”.

Μπλέτσος Στέλιος